

РЕШЕНИЕ

№ 5119

гр. София, 27.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 36 състав,
в публично заседание на 27.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наташа Николова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **974** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Дял трети, Глава десета, Раздел I от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл.13, ал.5 от Закона за социалното подпомагане (ЗСП).

Образувано е по жалба на К. А. Н., с адрес: [населено място], ул. Връх М., [жилищен адрес] против Заповед № ЗСП/Д-С-ВР/1418 от 14.11.2022 г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“-В., потвърдена с Решение № 22 – РД06 -0186/19.12.2022г. на Директора на Регионална дирекция за „Социално подпомагане“-С.-град, с която на жалбоподателя е отказано отпускането на целева помощ за отопление с твърдо гориво(в пари) на основание чл.13, ал. 2 ЗСП, чл. 4, ал. 4 и чл. 3, ал. 3 от Наредба РД -07-5 от 16.05.2008г.

В жалбата се излагат твърдения за незаконосъобразност на АА поради нарушаване на материалноправната разпоредба и несъответствие с целта на закона. Искане се съдът да отмени заповедта. В открито съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован, се явява лично, поддържа жалбата на сочените в нея основания и моли за отмяна на административния акт.

Ответникът по жалбата – Директорът на Дирекция „Социално подпомагане” – В., редовно призован, не се явява и не се представлява. Представил е административната преписка вцялост. Не е изразил становище по жалбите. Не ангажира допълнителни доказателства. Не претендира разноски.

СГП, редовно призована, не изпраща представител.

Административен съд София-град, след като се запозна с приложените по делото доказателства и извърши цялостна проверка относно законосъобразността на оспорения административен акт на основание чл. 168, ал. 1, във вр. с чл. 146 от АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят по делото спори по фактите, които се установяват от представените в административната преписка доказателства, както следва:

Административното производство е по реда на чл. 81 - 98 от АПК, във връзка с чл. 13, ал. 5 от ЗСП и чл. 4, ал. 5 от Наредба №РД-07-5 от 16.05.2008 г. на Министъра на труда и социалната политика. Образувано е въз основа на подадена жалба в Регионална дирекция за социално подпомагане - С.-град с вх. № 22-94К-00-4008 от 05.12.2022г. от К. А. Н.. Жалбата е срещу Заповед № ЗСП/Д-С-ВР/1418 от 14.11.2022г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“-В., с която на К. А. Н. е отказана целева помощ за отопление с твърдо гориво (в пари) за отоплителен сезон 2022/2023 г. по реда на Наредба №РД-07-5 от 16.05.2008 г. на Министъра на труда и социалната политика.

Заповед № ЗСП/Д-С-ВР/1418 от 14.11.2022г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“-В. е връчена надлежно на жалбоподателя, както и издаденото в последствие решение.

АО е намерил жалбата за допустима, като подадена в срока и от надлежна страна, а разгледана по същество за неоснователна, като в тази връзка е изложил съображения, че условията и редът за отпускане на целева помощ за отопление на лица и семейства през отоплителния сезон са регламентирани в Наредба №РД-07-5 от 16.05.08 г. на Министъра на труда и социалната политика.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от Наредба №РД-07-5 от 16.05.2008 г. на министъра на труда и социалната политика, право на целева помощ за отопление имат лицата и семействата, чийто средномесечен доход за предходните 6 месеца преди месеца на подаване на заявлението-декларация е бил по-нисък или равен от диференцирания доход за отопление (ДДО) и отговарял на условията по чл. 10 и 11 от ППЗСП.

Съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 1, буква „а" от ППЗСП месечна помощ, както и целева помощ за отопление се отпуска, ако обитаваното от лицата или семействата собствено жилище е единствено и не е по-голямо от едностайно - за едно лице.

Съгласно чл. 10, ал. 2 от ППЗСП, изискванията на чл. 10, ал. 1, т. 1 не се отнасят за обитателите на собствено жилище, когато е единствено и в което живее лице с трайно намалена работоспособност 50 на сто или над 50 на сто или тежко болен член на семейството, както и когато жилището не е и не може да бъде източник на допълнителни доходи поради невъзможност за отдаване под наем, лошо техническо състояние, здравни, хигиенни, социални или други причини.

На следващо място е посочено, че съгл. чл. 10, ал. 1, т. 4 от ППЗСП, месечна помощ, в това число и целева помощ за отопление се отпуска при условие, че лицата и семействата не притежават движима и недвижима собственост и/или идеални части от нея, която може да бъде източник на допълнителни доходи, с изключение на вещите, които служат за обичайно потребление на лицето или семейството. Съгласно §1 от Допълнителните разпоредби на Наредба №РД-07-5 от 16.05.08 г., при прилагане на наредбата се спазвал §1 от допълнителната разпоредба на ППЗСП.

Според §1, т. 7 от Допълнителните разпоредби на ППЗСП, „Вещи за обичайно потребление" са земеделска земя, дребен земеделски инвентар, битови вещи, занаятчийски инструменти и селскостопански животни, когато доходите от тях служат за задоволяване на ежедневните жизнени потребности на лицата и семействата.

От извършената служебна проверка за законосъобразност на обжалвания административен акт и от събраните писмени доказателства се установило, че на 28.10.2022 г. с вх. № ЗСП/Д-С-ВР/1418 К. А. Н. депозирал в дирекция „Социално подпомагане" - В. заявление-декларация за отпускане на целева помощ за отопление с твърдо гориво. В заявлението-декларация К. Н. декларира, че е пенсионер и не притежава ЕР на ТЕЛК. Декларира, че живее сам в собствено тристайно жилище, както и че притежава 1/3 идеална част от селска къща и 1 брой лек автомобил. По повод подаденото заявление-декларация била извършена социална анкета, направени са съответните служебни справки и е изготвен социален доклад, в който са отразени констатираните от социалната анкета обстоятелства.

В социалния доклад било отразено, че К. Н. живее в собствено тристайно жилище. От извършената служебна проверка в дирекция „Общински приходи" към Столична община било установено, че освен жилището, в което живее, същият притежава 1/3 идеална част от апартамент и гараж в [населено място],[жк], 1/6 идеална част от земя в [населено място], район „Нови Искър" и друг парцел на който е изцяло собственик, както и 1 брой лек автомобил. От извършена служебна проверка в Агенция по вписванията било установено, че Н. на 02.12.2021г. е извършил прехвърляне срещу заплащане на идеални части от поземлени имоти, находящи се в различни местности на [населено място]. От извършената проверка е установено, че материалният интерес на сделката, както и делът на лицето, надхвърля 60- кратния размер на гарантирания минимален доход. В социалния доклад било направено предложение целевата помощ за отопление за отоплителен сезон 2022/2023 г. да бъде отказана, тъй като Н. притежава движима и недвижима собственост, която може да бъде източник на доходи и не отговаря на условията на чл. 10, ал. 1, т. 4 от ППЗСП. Заявлението-декларация било обработено и въз основа на социалния доклад, с оспорената заповед на Директора на Дирекция „Социално подпомагане" - В. целевата помощ за отопление за отоплителен сезон 2022/2023 г. била отказана с мотив, че не е изпълнено условието на чл. 10, ал. 1, т. 4 от ППЗСП, тъй като К. Н. притежава недвижима и движима собственост, която може да бъде източник на допълнителни доходи, както и че не отговаря на условията на чл. 10, ал. 1, т. 1, буква „а" от ППЗСП, тъй като обитаваното собствено жилище е с размер по-голям от допустимото по чл. 10, ал. 1, т. 1, буква „а" от ППЗСП. Изложени са три мотива за отказ на целева помощ

за отопление.

От извършена служебна проверка в Агенция по вписванията било установено, че Н. на 13.03.2018г. и на 02.12.2021г. е извършил прехвърляне срещу заплащане на идеални части от поземлени имоти, находящи се в различни местности на [населено място], Столична община. От извършената проверка е установено, че материалният интерес на сделката, както и делът на лицето, надхвърля 60- кратния размер на гарантирания минимален доход.

В разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 4 от ППЗСП не било предвидено изискване от имота реално да се получават доходи, а само да е обективно възможно такива доходи да бъдат получавани. Законодателят не конкретизирал изискване по какъв начин могат да бъдат реализирани тези доходи - чрез отдаване под наем, аренда, чрез ликвидиране на съсобственост чрез делба или чрез прехвърлянето ѝ срещу заплащане. Направена била преценка, че притежаваният от г-н К. Н. лек автомобил може да бъде източник на допълнителни доходи. Отделно към момента на издаване на заповедта на директора на дирекция „Социално подпомагане“ - В. за отказ за отпускане на целева помощ за отопление за отоплителен сезон 2022/2023 г., притежаваните от К. Н. недвижим имот и идеални части от гореописаните недвижими имоти можело да бъдат източник на доходи, съобразно местонахождението на имотите тъй като не спадали към вещите за обичайно потребление. Другото основание за отказ за отпускане на целева помощ за отопление било, че не е изпълнено условието на чл. 2, ал. 1 от Наредба №РД-07-5 от г. на Министъра на труда и социалната политика, във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 1, буква „а“ от ППЗСП. К. Н. бил собственик на тристайно жилище. В процеса на социалното проучване било констатирано, че Н. живее сам в собственото си жилище, което е с размер по-голям от допустимото по чл. 10, ал. 1, т. 1, буква „а“ от ППЗСП.

С оглед гореизложеното, преценката на административния орган, че К. А. Н. притежава недвижимата собственост, която може да бъде източник на допълнителни доходи, както и че обитаваното жилище, е с размер по-голям от допустимото по чл. 10, ал. 1, т. 1, буква „а“ от ППЗСП, била правилна. Оспорената заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“ - В., с която на К. А. Н. е отказана целева помощ за отопление с твърдо гориво за отоплителен сезон 2022/2023 година, била правилна и законосъобразна. Не било изпълнено условието на: чл. 2, ал. 1 от Наредба №РД-07-5 от 16.05.08 г. на министъра на труда и социалната политика, във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 6, както и чл. 10, ал. 1, т. 1, буква „а“ и чл. 10, ал. 1, т. 4 от ППЗСП. Всеки един от мотивите за отказ за отпускане на целева помощ за отопление, посочен в Заповедта на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“ - В., сам по себе си представлявали отрицателна предпоставка за отпускане на претендираната целева помощ за отопление по Наредба № РД-07-5 от 16.05.2008 г.

При тази фактическа обстановка, съобразно разпоредбата на чл. 146, вр. с чл. 168, ал. 1 от АПК, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена против индивидуален административен акт, подлежащ на съдебен контрол, пред компетентния съд, от надлежна страна имаща правен интерес от

оспорването ѝ. Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК от лице, адресат на този акт, който има правен интерес от оспорването му по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК и съдържа необходимите форма и реквизити. Съдът приема, че в изпълнение нормата на чл.13, ал.5 от ЗСП, процесната заповед е обжалвана по административен ред пред директора на РД „СП“ – С.-град, който съответно с решение я е потвърдил.

По изложените съображения съдът приема, че жалбата за допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Заповед № ЗСП/Д-С-ВР/1418 от 14.11.2022 г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“-В. е издадена от компетентен орган, в случая - директор на дирекция „Социално подпомагане” – В., в изпълнение нормата на 16, ал.2 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП).

Съдебният контрол за материална законосъобразност на оспорения административен акт обхваща преценката дали са налице установените от административния орган релевантни юридически факти (изложени в мотивната част на акта) и доколко същата се субсумират в посочената като правно основание за издаването ѝ норма и респективно дали се следват разпоредените правни последици. Съгласно разпоредбата на чл. 170, ал. 1 от АПК, в тежест на административния орган е да установи наличието на посочените фактически основания и изпълнението на законовите изисквания при издаването на оспорените заповеди.

Съдът приема извода, че обжалваният административен акт е издаден без да е налице изискуемата от закона материалноправна предпоставка, посочена в същата – „не са налице условията на чл. 2, ал. 1 и ал. 4, т. 9 от Наредба РД 07-5 от 16.05.2008 г. за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление“ и следователно липсват основанията по посочени в цитираните правни норми за лишаване на жалбоподателя от правото на получаване на целева помощ за отопление с твърдо гориво за отоплителен сезон 2022/2023 г.

На основание чл. 12, ал. 4 от ЗСП условията и редът за предоставяне на социални помощи се уреждат с ППЗСП с изключение на целевите помощи за отопление, които се уреждат с наредба на министъра на труда и социалната политика. Съгласно чл. 8 от ППЗСП социалните помощи се отпускат по постоянния адрес на лицата, на който се извършва и социалната анкета. Условията и редът за отпускане на целева помощ за отопление на лица и семейства през отоплителния сезон са регламентирани в Наредба № РД-07-5 от 16.05.2008 г. за условията и реда за отпускане на целева помощ за отопление, издадена от министъра на труда и социалната политика, въз основа на законовата делегация от чл. 12, ал. 4 от ЗСП. В разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от тази наредба е предвидено, че право на целева помощ за отопление имат лицата и семействата, чиито средномесечен доход за предходните шест месеца преди месеца на подаване на молбата-декларация е по-нисък или равен от диференциран минимален доход за отопление и отговарят на условията по чл. 10 и 11 от ППЗСП; според ал. 3 на чл. 2 от наредбата основа за определяне на диференцирания минимален доход за отопление е гарантираният минимален доход, чийто месечен размер се определя с акт

на Министерския съвет, а в ал. 4 е посочен начинът на определяне на диференцираният минимален доход за отопление по различни критерии.

Редът за отпускане на социалните помощи е регламентиран в разпоредбите на чл. чл. 26 - 28 от ППЗСП. В чл. 27, ал. 1 от ППЗСП е уредено изискването за провеждане на социална анкета и изготвяне на социален доклад съгласно приложение № 2, в ал. 2 е посочено, че социалната анкета се провежда в дома на лицето или семейството по постоянен адрес, а в следващите алинеи подробно са уредени процесуалните действия, които следва да извърши социалният работник в случай, че поради отсъствие на лицето социална анкета не може да бъде извършена. Според ал. 5, ако в срока по ал. 4 (3-дни, считано от датата на уведомлението) лицето не се яви за справка в Дирекция „Социално подпомагане“, социалният работник прави мотивирано предложение за отказ поради невъзможност за извършване на социална анкета. В чл. 4, ал. 3 от Наредба № РД-07-5 от 16.05.2008 г. е регламентирано, че в срок до 20 дни от подаване на молбата социален работник извършва социална анкета и изготвя социален доклад по чл. 27 от ППЗСП, съдържащ мотивирано предложение за отпускане или отказ на целева помощ.

Съгласно чл. 13, ал. 2 от ЗСП социалните помощи се отпускат след преценка на всички данни и обстоятелства, констатирани със социална анкета. Легално определение за понятието „социална анкета“ е дадено в разпоредбата на § 1, т. 11 от ДР на ЗСП. Според това определение „социална анкета“ е дейност по установяване наличието на условията за упражняване на правото на социално подпомагане, извършена от социални работници в дирекция „Социално подпомагане“, която се изразява в проверки в дома на лицето и/или семейството, в проучване на документация и събиране на информация. От това определение съдът формира извод, че социалната анкета е дейност, чиято цел е да установи наличието или липсата на основание за предоставяне на исканата социална помощ, като проверката в дома на лицето е само един от способите за събиране на информацията, която е релевантна за преценката по направеното искане за отпускане на социална помощ. За целите на провеждането на социалната анкета, социалният работник, наред с посещението в дома на лицето, следва да събере информация за фактите и обстоятелствата, които според правните норми, приложими за съответния вид социална помощ, имат значение за отпускането ѝ (в случая това са разпоредбите на чл. 2 от Наредба № РД-07-5 от 16.05.2008 г. и чл. 10 и 11 от ППЗСП), както и да проучи необходимата в тази връзка документация.

В нормата на чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗСП е предвидено, че Агенцията за социално подпомагане (АСП) осъществява дейност по предоставяне на социални помощи и социални услуги, като в ал. 2 е посочено, че за изпълнение на функциите по ал. 1, т. 2 дирекциите „Социално подпомагане“ имат право на безплатен достъп до Национална база данни „Население“, който се осигурява чрез споразумение между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Агенцията за социално подпомагане, и задължително изискват по служебен път

необходимата им информация от автоматизираните информационни системи на ЕСГРАОН, териториалните структури на Националната агенция за приходите, Агенцията по вписванията, Агенцията по заетостта, Националният осигурителен институт и от други държавни и общински органи, както и от физически и юридически лица, като те са длъжни да я предоставят безплатно в 14-дневен срок от датата на поискването ѝ. Именно при провеждане на социалната анкета и изготвянето на социалния доклад за целите на произнасянето по искането за отпускане на социална помощ, съответният социален работник от АСП следва да упражни правомощията си по чл. 6, ал. 2 от ЗСП, като събере необходимата информация от съответните служби, органи, организации и лица, за да прецени дали са изпълнени нормативните изисквания за предоставяне на поисканата социална помощ. От съдържанието на приложение № 2 към чл. 27, ал. 1 от ППЗСП, представляващо образец за социален доклад, е видно, че за установяване на релевантните факти и обстоятелства е необходимо събиране на информация именно по начина, посочен в чл. 6, ал. 2 от ЗСП.

Съдът обаче счита, че социалната анкета не е направена при спазване правилата на чл. 27 ал. 2 и ал. 3 от ППЗСП, където изрично е предвидено, че социалната анкета включва „проверка в дома на лицето“. Ако беше извършена проверка в дома на жалбоподателя, така както е предвидена в ППЗСП, то е можело да се установят и други обстоятелства, които твърди жалбоподателя и излага в жалбата. Но в социалния доклад само е отбелязано, че е жалбоподателя е посетен на адреса и се сочат обстоятелства във връзка с извършено от него прехвърляне, други имоти на лицето и лек автомобил.

Разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 4 от ППЗСП посочва случаи, в които търсената целева помощ се отказва, при наличието на тази хипотеза може да бъде направен извод, изведен след анализ на фактите дали собствеността може да бъде източник на доходи. Едва след установяване на такива факти може да бъде изведен извод, че от притежаваните от търсещото помощта лице то би могло реално да реализира доходи, достатъчни само да си осигури отоплението. Тази преценка е в тежест на административния орган, който в мотивите на заповедта чрез посочването на факта на

притежанието на имоти, а като правно основание на цитираната по-горе разпоредба, очевидно е приел, че е достатъчно само установяването на факта на собственост, от което следва извода, че тя може да реализира доходи. Нормата на чл. 10, ал. 1, т. 4 от ППЗСП при тълкуване в смисъла, възприет от административния орган не би имала нужда от уточнението "която може да носи доходи". Именно тази нейна част ангажира преценката при отпускане на целевата помощ, каквато преценка в случая не е направена от издателя на конкретния административен акт. Административният орган не е изложил мотиви, защо е приел, че от притежаваната от жалбоподателя недвижима собственост може да бъдат получавани доходи.

Тази преценка следва да бъде направена от административния орган при едно активно изследване на обстоятелството, може ли притежаваната недвижима и движима собственост да бъде източник на доходи. Административният орган не е изпълнил изискването на чл.35 и чл.36 от АПК като налице е нарушение на материалния закон , тъй като органът не е обсъдил в цялост констатираните факти и обстоятелства от значение за преценката на подадената молба.

Доколкото производството е административно по своя характер, то дори и да липсваше специалната правна уредба в ЗСП, следваше да се приложат общите правила, регламентирани в АПК. Съгласно разпоредбата на чл. 35 от АПК, индивидуалният административен акт се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията/възраженията на заинтересованите граждани и организации, ако такива са дадени, като задължение на административния орган е да уведоми лицето за започване на административното производство.

Въз основа на изложеното и с оглед тълкуването на приложимите правни норми се налага извод, че в хода на административното производство не са били изяснени фактите и обстоятелствата от значение за случая и не са обсъдени обясненията/възраженията на жалбоподателя, което е довело до неблагоприятно засягане на правната му сфера. Доколкото нарушенията на установените процесуални изисквания са повлияли върху съдържанието на оспорения пред съда акт, а при недопускането им би се установила друга фактическа обстановка и съответно обосновани правни

изводи и резултат различни от възприетите от органа, то съдът приема, че допуснатите нарушения на административнопроизводствените правила са от категорията на съществените такива и следователно, са абсолютно основание за отмяна на обжалваните административни актове.

Оспорената заповед несъответства и на целта на ЗСП - за осигуряване на социално подпомагане на българските граждани, семейства и съжителстващи лица, които поради здравни, възрастови, социални и други независещи от тях причини не могат сами чрез труда си или доходите, реализирани от притежавано имущество, или с помощта на задължените по закон да ги издържат лица да осигуряват задоволяване на основните си жизнени потребности. Изпълнението на тази цел при постановяването на актове по ЗСП изисква във всеки конкретен случай да се извършва обективна оценка и преценка на всички релевантни факти и обстоятелства, от значение за правата на лицата, заявили нужда от социално подпомагане.

По изложените съображения съдът приема, че обжалваният административен акт е постановен при неправилно тълкуване и приложение на материалния закон, нарушение на административно-производствените правила и в несъответствие с целта на закона. В този смисъл жалбата е основателна.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, Трето отделение, 36-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на К. А. Н., с постоянен адрес: [населено място], ул. Върх М., [жилищен адрес] Заповед № ЗСП/Д-С-ВР/1418 от 14.11.2022 г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане“-В., потвърдена с Решение № 22 – РД06 -0186/19.12.2022г. на Директор на Регионална дирекция за „Социално подпомагане“-С.-град, с която на жалбоподателя е отказано отпускането на целева помощ за отопление с твърдо гориво(в пари) на основание чл.13, ал. 2 ЗСП, чл. 4, ал. 4 и чл. 3, ал. 3 от Наредба РД -07-5 от 16.05.2008г.

ВРЪЩА преписката на Директора на Дирекция „Социално

подпомагане”– В., за ново произнасяне по молбата-декларация, при спазване задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в мотивите на настоящото решение.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл.13, ал.7 от ЗСП.

СЪДИЯ: